

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

NYMBURSKÝ PÁBITEL

číslo 0

TO NEJCENNĚJŠÍ, CO BYLO O NYMBURCE NAPSÁNO

Vítejte v městečku literární inspirace Bohumila Hrabala

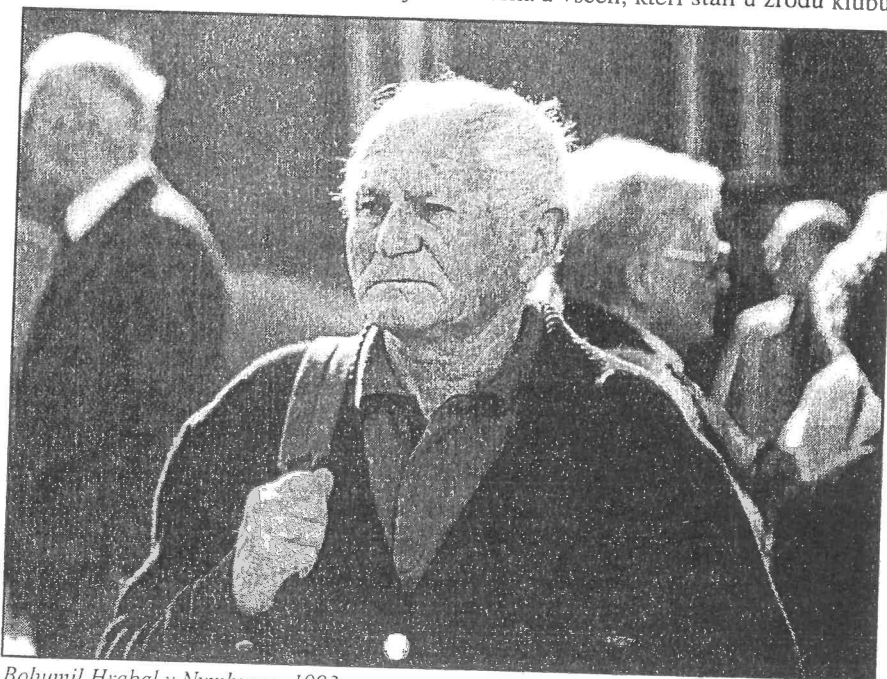
Nymburk byl pro Bohumila Hrabala jedním z nezákladnějších, nejniternějších zdrojů literární inspirace. Městečko, v němž se, jak sám autor napsal a později použil i v titulu jedné ze svých knih, zastavil čas, si totiž až do poloviny našeho století zachovalo starobylý kolorit, malebnost historického centra, poklidný životní rytmus, sousedskou přítelovost obyvatel a rozmanitost lidských typů. A k tomu všemu nerozlučně patřil pivovar, který, ač stál na samém konci zálabského předměstí, býval díky spisovatelově matce Marii Hrabalové, nadšené divadelní ochotnici, místem setkávání intelektuálů domácích i do Nymburka příjíždějících, takže měl mladý B. H. častý živý kontakt s hudbou, literaturou a výtvarným uměním. A naproti tomu se denně pohyboval mezi obyčejnými lidmi, sledoval práci sladovníků, bednářů, ledařů, chodíval i na nádraží či do cukrovary, rád pozoroval u řeky pískaře, naslouchal hovorům hostinských, kteří přijížděli do pivovaru sjednávat smlouvy. To všechno se ukládalo do chlapcovy citlivé duše, stejně jako prožitky z doby dospívání a rozmanitých zaměstnání v letech válečných, aby později mohlo začít prýštit přes prsty a klapky mosazného stroje do příběhů Postřižin, Krasosmutnění, Harlekýnových miliónů, „slunečných dnů“, Ostře sledovaných vlaků, Proluk, Domácích úkolů z pilnosti a dalších próz.

Hrabalovy knížky jsou tím nejcennějším, co bylo o Nymburce kdy napsáno. Získaly si miliony čtenářů nejen u nás, ale na celém světě. Mnozí z nich však o městečku ležícím „kdesi v Polabí“ vědí jen to, co si mohli přečíst v Hrabalových knihách. Velmi často, když někteří z nich náhodou či záměrně navštíví Nymburk,

chodí s knihou v ruce a s očima v řádcích Jízdeckou či Hradební ulicí, hledají Rejdiště, ohromeni stojí před gotickým chrámem sv. Jiljí a pásem cihlových hradeb, ptají se, kde stál hotel Na Knížecí a jak vypadalo podloubí, prohlížejí si bělostnou budovu gymnázia či obrovský kalich secesní vodárny a samozřejmě

a poskytovat příležitost k prvnímu kontaktu s nově vycházejícími knihami, divadelními inscenacemi a publicistikou.

Vítejte tedy v Klubu čtenářů Bohumila Hrabala v Nymburce. Dovolte, abych v zastoupení občanů města Nymburka a všech, kteří stáli u zrodu klubu,

Bohumil Hrabal v Nymburce, 1993.

Foto Jan Řehounek

zvědavě spěchají přes lávku, protože přes most nelze, na Zálabí a k pivovaru, aby jej viděli a ucítili vůni mladinky.

Pro ně i pro všechny ostatní se Nymburští rozhodli založit Klub čtenářů Bohumila Hrabala. Měl by nejen dát možnost lidem stejného literárního zájmu setkávat se právě v místech, která dýchají atmosférou Hrabalových knížek, ale i shromažďovat a zprostředkovávat jim nové informace

vyslovil uspokojení a radost z toho, že jste přijali naše pozvání a připomněli si spolu s námi velikou osobnost českého spisovatele Bohumila Hrabala, čestného občana města Nymburka. Věřím, že pro vás bude členství v klubu přínosné a zároveň že i vy svým dílem přispějete k uchování literárního i lidského odkazu Mistra Hrabala.

Ladislav Kutík
starosta města Nymburka

PRO ČLENY SE CHYSTÁ ZPRAVODAJ, RŮZNÉ AKCE,
LITERÁRNÍ KABINET

STANOVY KLUBU ČTENÁŘŮ BOHUMILA HRABALA

Klub čtenářů Bohumila Hrabala je zájmovým sdružením lidí, kteří jsou obdivovateli díla tohoto českého spisovatele.

Zřizovatelem Klubu čtenářů B. H. je město Nymburk. Zakládajícími členy se stali Městská knihovna v Nymburce, při níž klub pracuje, Ladislav Kutík, starosta města Nymburka, Společnost přátel starého Nymburka, Městské kulturní středisko v Nymburce, Polabské listy, s. r. o., Pivovar Nymburk, s. r. o., dr. Stanislav Klos, nakladatel, Vlastivědné muzeum v Nymburce.

Členem Klubu čtenářů B. H. se může stát každý občan bez rozdílu věku a rovněž fyzické a právnické osoby - podnikatelské subjekty či instituce, a to vyplněním přihlášky a zaplacením členského příspěvku: občané 200 Kč, studenti 100 Kč, podnikatelské subjekty a instituce 1 000 Kč.

Každý člen má nárok na čtvrtletní zpravodaj klubu zdarma, zúčastňovat se všech akcí pořádaných klubem, být zván na akce pořádané jednotlivými členy klubu, využívat fond Literárního kabinetu Bohumila Hrabala v Městské knihovně v Nymburce.

Klubový zpravodaj

- vychází jedenkrát za čtvrtletí
- informuje o iniciativách klubu, připravovaných akcích, nově vydávaných dílech B. H.
- dokumentuje publicistiku a články v tisku se vztahem k Bohumilu Hrabalovi.
- členové Klubu čtenářů B. H. dostávají zpravodaj zdarma, v omezeném nákladu je prodejný.

Akce pořádané Klubem čtenářů B. H.

Jedenkrát za rok se uskutečňuje výroční shromáždění členů klubu v Nymburce. Na jeho programu jsou organizační a členské otázky, setkání s nakladateli, autogramiády hrabalologů a besedy s nimi, čtení s děl B. H. a z knih o B. H., hrabalovská divadelní představení ap.

Literární kabinet B. H.

Městská knihovna v Nymburce zřizuje Literární kabinet B. H. V něm jsou soustředěna vydaná díla B. H. a díla hraba-

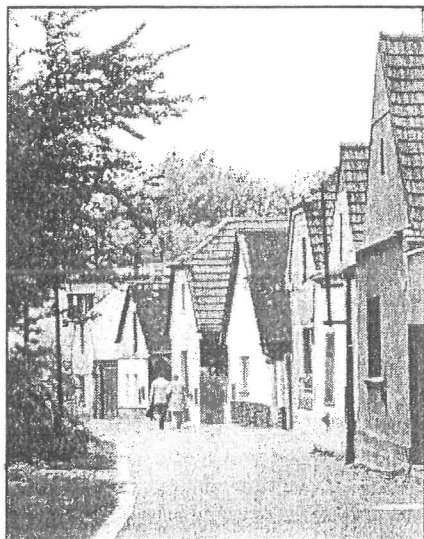

Velký pábítel v zajímavé společnosti.

logů. Pořizuje se výstřižková služba publicistiky a žurnalistických příspěvků z tisku.

Orgány klubu

- výroční shromáždění členů klubu volí šestičlenné představenstvo a předsedu na jeden rok, redakční radu a vedoucího redaktora klubového zpravodaje
- ekonomické zabezpečení je řešeno formou členských příspěvků a dotace zřizovatele, účetnictví zabezpečuje Městská knihovna v Nymburce
- výbor připravuje plán činnosti klubu v úzké spolupráci se členy, kteří mohou do programu klubu jakoukoli formou přispět, a tuto činnost řídí
- redakční rada shromažďuje materiály pro vydávání klubového zpravodaje a zabezpečuje jeho vydávání, distribuci zajišťuje Městská knihovna v Nymburce

Taková je poetika dnešního Nymburka.

Program ustavujícího shromáždění Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

Hálkovo divadlo a Pivovar Nymburk 21. listopadu 1998

- 12.00 hod. Sraz účastníků v Hálkově divadle
- 12.45 hod. Shromáždění ve foyeru divadla, přivítání
- 13.00 hod. Divadelní představení Městečko u vody
- 13.30 hod. Organizační záležitosti
 - schválení stanov
 - zvolení představenstva a předsedy
 - zvolení redakční rady a vedoucího redaktora
- 14.00 hod. Křtiny knihy Bohumil Hrabal a jeho městečko kde se (bohužel) nezastavil čas
- 14.30 hod. Neformální setkání ve foyeru divadla, prodej knih, autogramiáda, ochutnávky Postřížinského piva
- 15.15 hod. Společný odchod do pivovaru, položení kytice k pamětní desce Bohumila Hrabala, exkurse
- 16.30 hod. Ukončení

Město Nymburk, Městská knihovna v Nymburce, Ladislav Kutík - starosta města,
Společnost přátel starého Nymburka, Polabské listy, s. r. o., Pivovar Nymburk, s. r. o.,
Městské kulturní středisko v Nymburce, Stanislav Klos - nakladatel,
a Vlastivědné muzeum v Nymburce

založili

KLUB ČTENÁŘŮ BOHUMILA HRABALA

a zvou všechny příznivce velkého českého spisovatele
na ustavující shromáždění s programem.

Studijní divadelní představení Divadla hudby
při MěKS Nymburk na motivy textů B. Hrabala

Městečko u vody

Hrají:			
Bohoušek	Vlastík Vyhnanek	Písař	Radim Keith
Pepin	Jaroslav Šturma	Korecký	Michael Žigmund
Maryška	Simona Bezoušková	Lojza	Petr Kozák
Francin	Honza Rambousek	režie	Jan Řehounek
Pamětník	František Bárta	text sleduje	Jan Hasoň
Doktor	Miloslav Mejstřík	světla	Miroslav Ropek
de Giorgi	Mirek Kubálek	zvuk	Vladimír Kolář

Křtiny knihy z nakladatelství dr. Stanislava Klose:

Jan Řehounek

Bohumil Hrabal a jeho městečko, kde se (bohužel) nezastavil čas

Prodej knihy, autogramiáda, prodej knih Bohumila Hrabala, schválení stanov Klubu
čtenářů Bohumila Hrabala a volba představenstva, ochutnávky Postřižinského piva,
položení kytice k pamětní desce Mistra a exkurze v pivovaru.

Hálkovo divadlo v Nymburce, sobota 21. listopadu 1998 ve 12.30 hod.

Na fakířském koberci noci

*tma a tma tma smává tma ó nahatma
mat a tma tma hmatám tam a nahmatám:
tma a tma tma mává tma a nach a tma
mat a tma tma chvátám tam a Nahatma
a Dav a Dva*

*Pro světlostíny na mandolíny hrajem
na fakířském koberci noci
do chvíle nad ránem zmlítám sebou
pak jdu a беру tři lžíce medu
antistresovou to terapii - tejrám se
- rozsvěcím - čírám - zhasínám -
- rozsvěcím - piji...*

*Na rožni touhy usnout
otáčím sebe sama nad plamenem
v chladném zážehu měsíce
celá bolím a Jonáš
křičí ze sna To není velryba
to docela malá rybička Na dně
hrníčku malovaného -
Na strop zapisují naivní svoji
fugu
drže hladím se Hrabalem Už zase
vkleče u konzula vytukávám
dopisy němé*

*(Předsmrtnou poštu neotvírá!
Komentoval mě Pošetilky
Pošetilky Kadlec - Ale! Václave!
Svetr ode mně S jelenama Ručně
upletenej Nosť -)
rozkvetly černé růže po nebi
Vtom ty černé kupy sena
krčily se jako vlci
Černá maštal černí koně
na hřbetech jim kočky sedí
sedí tiše tiše hledí
oči mají úplňkové
z okna černá šerpa visí
socha padá padá socha Krásná
zkamenělá hudba
z okna černá
šerpa visí
(a nach a tma
tvá Nahatma)*

Alena Vávrová: Soukromá Hrabaliana,
Nakladatelství Veslo, Františkovy Lázně, 1998.

Pro zakládající shromáždění Klubu čtenářů Bohumila Hrabala připravil soubor
Divadla hudby při Městském kulturním středisku Nymburk studijní divadelní in-
scenaci na motivy textů Bohumila Hrabala Postřižiny, Krasosmutnění a Harlekýno-
vy milióny nazvanou Městečko u vody. Je složena ze čtyř obrazů - vytetování „lo-
dičky“, příjezd strýce Pepina, scéna na komíně a odhalení vytetované mořské panny.
Ty jsou spojené vyprávěním pamětníka o městečku, kde se zastavil čas.

Divadlo hudby při MěKS Nymburk

uvádí

studijní divadelní představení
o čtyřech obrazech

MĚSTEČKO U VODY

Osoby a obsazení:

Bohoušek	Vlastík Vyhnanek	Doktor	Miloslav Mejstřík
Pepin	Jaroslav Šturma	de Giorgi	Mirek Kubálek
Maryška	Simona Bezoušková	Písař	Radim Keith
Francin	Honza Rambousek	Korecký	Michael Žigmund
Pamětník	František Bárta	Lojza	Petr Kozák

Režie: Jan Řehounek

Text sleduje: Jan Hasoň

Světla: Miroslav Ropek

Zvuk: Vladimír Kolář

Na tmavém jevišti se začínají rozsvěcet lucerny, z kostelní věže zní odbíjení
šesté hodiny večerní... Přichází pamětník pan Kořínek...

„Našemu městečku nejvíc sluší ten čas, kdy se stmívá. Kostelní hodiny odbí-
její z tmavého podzimního nebe a všichni lidé se vyhrnou z obchodu a krámů a
všichni jsou soumrakem krásní. Mám rád městečko, kde se rozsvěcují plynové
lampy, rád chodím po ulicích za panem Rambousekem, který docela bez zájmu
zvedá u každého kandelábru bambusovou nastavenou hůl, zatáhne a tak jak
jak se nad městečkem snáší noc, tak pan Rambousek rozsvěcuje plynové lampy,
tak nějak pomalu, plynový hořák váhá, nakonec si dá říct a žlutozelené světlo
svítí a pan Rambousek prochází městečkem, před ním je tma a za ním světlo...“

V Polné Bohumil Hrabal již nasával ono člověčenství, spektákl života obyčejných lidí, u kterých nacházel svým „diamantovým očkem“ perličku na dně. Všechny ty příběhy se v něm kulminovaly, propojovaly a vrsťvily.

Předvádět se začal i v obecné škole, komediantství se mu stalo formou i pozdější. „*Jsem tak trochu herec a trochu šmítrák lidského hovoru...*“ řekl jindy Hrabal. Jak píše F. Nietzsche: Zur Kunst hehört ja auch Schmierenkömödiantentum...“ A to byla přesná poloha Hrabalova „komediantství“ a předvádění sebe sama v pozdním věku. Schmierenkömödiantentum... Jeho vnitřní svět, jak ho často měli možnost poznávat návštěvníci Hrabalova stolu v pražské pivnici U zlatého tygra, ale i jinde, byl zakryt ironií a komediální maskou, ve společnosti se stával Gargantuou, hrál podivuhodné divadlo, kterým se předváděl nejen sám sobě, ale i těm druhým. A bavil tím ty druhé, ale i sebe. Často své herectví podtrhnul i oblečením - ruskou papachou, kostkovaným baretem s červenou bambulí...

V Hrabalově knize „Harlekýnovy milióny“ Maryška, již v důchodu, své herectví sumarizuje: „*A tak já, ta, která dovedla prožívat tolik typů ženy, někdy s velkou námahou dovedla rozoznat a oddělit od toho, co jsem hrála, to, co jsem žila.*“ Ani Hrabal na tom nebyl lépe - příběhy a události, které se staly jemu, vkládal literárně do úst jiným a události i příběhy jiných nechával prožívat sám sebe.

„*Víc než čtvrt století jsem hrála v divadelním spolku ochotníků divadlo,*“ pokračuje stárnoucí Marie Hrabalová, „*za to, že jsem se hrála více než šest set představení, jsem dostala diplom a velký prsten, do kterého bylo vyryto poděkování.*“

Bohumil Hrabal byl poctěn zástupy čtenářů, vydáním jeho knih téměř po celém světě a převážně v zahraničí nejvyššími literárními cenami. Z jeho polabské trilogie „Městečko u vody“ jako by byla magnetickou silou Země zpět vtažena z Nebes přímo na jevištní prkna i maminka Bohumila Hrabala Marie Hrabalová, tentokrát v rozličných divadelních adaptacích Postřižin, Harlekýnových miliónů, Krasosmutnění... Maryška, dopřávající si toho nadpozemského luxusu, kterak z duhových výšin může pohlédnout sama sobě do pozemské tváře, kterak ty jiné ochotnice, ty jiné herečky, kterak ji to ztváříují? A prsten, do kterého bylo vyryto dávné poděkování, se pootočil a zaleskl v jiném úhlu...

Tomáš Mazal
(Praha - Libeň, září 1998)

Maryška Hrabalová v jedné ze svých divadelních rolí.

Foto archiv Tomáše Mazala

NA ZDRAVÍ! A NA VĚČNOST!

Dopis panu Hrabalovi do nebeské hospody

Často jste ji oslovoval a asi jste se jí nebál. Ať Vás (vlastně Miloše Hrmu) mýjela v ostře sledovaném vlaku, smlsla si na Vašem domě Na Hrázi (věčnosti) anebo skolila kance, kterého myslivci hnali z honitby až do školy. Bral jste ji jako součást života, protože taková je. Neúplatná, náhlá, spravedlivá, nevypočitatelná. A možná i krásná. Smrt.

Jestli opravdu existuje nějaké „potom“, pak pevně věřím, že tam taky mají kerskou „Hájenu“, staroměstskou „brčálku“ s krušovickým, legendárního „Tygra“ a že tam někde stojí a funguje „Automat Svět“. A je-li to tak, jak se někdy vypráví, máte tam před sebou zlatistý nektar. A možná, že tam s Vámi sedí strýc Pepin a vypráví jednu ze svých hlučných historek. A pivo tam mají za korunu dvacet.

Všechno je prostě při starém a to je dobře. Tak, pane Hrabale: na zdraví. A na věčnost.

Miloslav Hlavsa

Vzpomínka na vánoční setkávání v Libici n/C

V říjnu 1980 se libický farář a senior Československé církve evangelické ThDr. Zdeněk Soušek v pražské nemocnici seznámil s Bohumilem Hrabalem. O několik týdnů později ho se svou dcerou navštívil v Kersku a tehdy padlo pozvání na vánoční schůzku mládeže libického evangelického sboru. Spisovatel ho přijal a jednadvacího prosince toho roku byl hostem na faře poprvé, v následujících letech ještě pětkrát.

Návštěvy známého spisovatele měly punc výjimečnosti a vždy přilákaly vedle stálých návštěvníků sborových schůzek i další zájemce.

Mistr vyprávěl svým neopakovatelným způsobem, poutavě, sugestivně. Pod vlivem předvánoční nálady zavzpomínal na dětství a mládí, jak byl velmi roztěkaný, domů se vracíval špinavý a s roztrhanými punčochami. Neopominul ani svůj negativní vztah ke škole - na reálném gymnáziu dvakrát propadl, jednou v primě, podruhé v kvartě, s češtinou míval značné problémy. Ve vyprávění nechyběla ani postava strýce Pepina, jenž zahlcoval své posluchače desítkami a stovkami neuvěřitelných zkazek. Bylo zřejmé, že Bohumil Hrabal miloval prostředí pivovaru a starého Nymburka. Vyzařoval z něho obdiv k historii města, láska k obyčejným hospůdkám, biografům, ochotnickému divadlu, k lidem.

Velice si vážil nymburského malíře Antonína Frýdla, který mu vysvětloval podstatu malování, seznamoval ho s uměleckými směry a často s ním diskutoval o smyslu umění. Rovněž nostalgicky vzpomínal na paměti pánů Václava Kořínka a Otakara Rykra, které vtělel do postav pamětníků v *Harlekýnových miliónech*.

Objasnil nám i svoji „velkou proměnu“, která nastala, když mu bylo asi dvacet let. Na vysoké škole začal studovat práva, ale najednou měl pocit, že mu uniká mnoho jiných, zajímavých věcí. Nechal se tedy zapsat ještě na filosofii. Přišlo to prý samo od sebe, „jako když dostanete rýmu, nebo otěhotníte“.

Na jiném setkání nám řekl, že inspiraci nachází především v hospodách. „Hospoda je vlastně taková světská kaplička, kde se lidé svěřují se svými radostmi i bolestmi úplně cizím, neznámým lidem,“ prohlásil. Než vydal první knížku, vedl si tzv. deníčky nerozlišujících podrobností, které později používal při psaní. Proto také hrdiny jeho kouzelných příběhů mohli být jen obyčejní lidé nebo, jak říkal, „lehce narušení jedinci“. Vedle hospodských historek dokázal zajímavě povídat o problémech člověčí identity, které jsou patrně neřešitelné, protože lidská společnost a řád světa nebyvají v souladu s našimi představami. „I samotné psaní je ustavičné vyptávání, co vlastně jsme a co se o sobě nikdy nedozvíme,“ mnil.

Autorovy vzpomínky se nemohly vyhnout filmovým zpracováním jeho děl. Zvláště oceňoval filmové vidění režiséra

Jiřího Menzela, jehož považoval za mladšího bratra. Scénář na *Ostře sledované vlaky* spolu napsali v Kersku za pouhé tři dny. Ještě předtím tento námět odmítla Věra Chytilová, protože si s ním nevěděla rady. Zajímavé prý bylo i hledání hlavního hrdiny, dokonce měl záškoláka Miloše Hrmu hrát sám Menzel. Zkouškami prošlo šestnáct uchazečů, nakonec roli dostal Václav Neckář a bylo to šťastné rozhodnutí. Vzpomněl i na Slavnosti sněženek - „pitoreskní živočichopis několika lidíček z Kerska“, jehož premiéra se konala v Semicích. Někteří lidé z Kerska, Hradištky a Semic, kteří se ve filmu poznávali, to považovali za čest, jiní vyhrožovali žalobami. Filmové zpracování *Postřižín* označil jejich autor za „pohádku o starých zlatých časech“ a Magdu Vašáryovou za umělkyni evropské úrovně.

Při jedné z dalších předvánočních besed nám Bohumil Hrabal četl text, který až po letech vyšel pod názvem *Obsluhoval jsem anglického krále*. Vznikl velmi rychle, za osmnáct dní, a jsou v něm neopakovatelným způsobem vylíčeny příběhy vrchního z pražského hotelu Paříž a starého číšníka z hotelu Modrá hvězda v Sadské.

Bohumil Hrabal měl svoje charisma, určitě i vrtochy, ale také obrovskou pokoru. Vánoční návštěvy v Libici nad Cidlinou se mu líbily. Pochvaloval si cukroví, vanilkové rohlíčky zapíjel pivem. V pětasedmdesátém roce přijel naposledy. V následujícím roce strávil delší dobu v nemocnici a v době našeho setkání mu nebylo ještě dobře. V roce 1987 mu zemřela manželka a s touto ztrátou se nemohl dlouho vyrovnat. Rovněž pociťoval sílící zájem StB o svoji osobu a tak se vždy po pozvání omluvil.

Na pana Hrabala pokaždé před Vánoci vzpomínáme, na jeho „příběhy přecezené přes diamantové očko inspirace“.

Milan Čejka

PUTOVÁNÍ ŽÁKŮ ZA VELIKÁNEM ČESKÉ LITERATURY

Ve stopách spisovatele

V závěru hlavních prázdnin jsme na naší škole začali připravovat výchovně-vzdělávací projekt pro žáky osmých a devátých tříd. Jeho smyslem bylo přiblížit mladé generaci osobnost Bohumila Hrabala a seznámit ji s místy jeho působení v našem regionu.

V první fázi bylo nutno zajistit vhodnou literaturu, kontaktovat zainteresované osoby, předběžně navštívit příslušné lokality. S radostí jsme konstatovali, že prakticky všude jsme se setkali s vstřícným jednáním, kompletní sebrané spisy a řadu fotografií nám zapůjčila švagrová p. Hrabala paní Dáša Hrabalová, disponovali jsme i videokazetou s filmem *Slavnosti sněženek*.

V rámci vyučování českého jazyka se žáci seznámili s životopisem spisovatele a vhodnými ukázkami z jeho díla, v občanské výchově shlédli *Slavnosti sněženek*. Při hodinách zeměpisu si ve skupinkách připravili podle mapy trasu zamýšleného putování s uvedením délky, profilu a různých místopisných zajímavostí a samozřejmě se s tím pochlubili i na malé výstavce. Její součástí byl i panel s fotografiemi z Hrabalova života, zhotovený v hodinách výtvarné výchovy.

Po této teoretické fázi jsme byli připraveni realizovat i část praktickou - cvičení v přírodě, jako součást tělesné výchovy. Kostomlatské nádraží, působiště Hrabala - výpravčího, jsme se rozhodli navštívit samostatně, a tak zhruba třicet žáků se dvěma vyučujícími vyrazilo za krásného počasí dne 23. září na čtyřicetikilometrovou cykloturistickou trasu.

Po přejezdu nymburského železničního mostu jsme se hned za branou pivovaru sešli u pamětní desky, která „je umístěna tak vysoko, jak čurají psi“. Za obcí Písty jsme samozřejmě nemohli minout bez návštěvy zdejší písečný přesyp a po několika kilometrech jízdy lesními a polními cestami jsme se zastavili na místě posledního Hrabalova odpočinku - hřbitůvku v Hradištku. Nafilmovali jsme hrob i s jeho zvláštním náhrobkem a pokračovali ke dvěma nejznámějším stromům v kerském polesí, Švarné Tonce a Krásné Pepině. Vše jsme patřičně zadokumentovali a zanedlouho se ocitli na hlavní kerské aleji - betonce - a zde na nás čekala bohužel již delší dobu zavřená Hájenska, lesní ateliér pana Kuby a hlavně pan Jiří Fiala, jeden z hlavních protagonistů shlednutého filmu. V improvizované besedě jsme se dozvěděli řadu zajímavostí z natáčení i spisovatelova života. Na zpáteční cestě jsme se ještě zastavili u Hrabalovy chaty, čemuž předcházelo naprosto neočekávané setkání s paní Věrou Kutifalovou, taktéž jednou z hlavních postav filmu.

Posledních osmáct kilometrů přes Semice, Litol a Ostrou završilo naše úspěšné putování po stopách jednoho z velikánů české literatury - Bohumila Hrabala.

Mgr. Václav Kořán, ředitel ZŠ Kostomlaty

...vitráž prosvětlená sluncem krásného vztahu

U příležitosti založení Klubu čtenářů Bohumila Hrabala vydává nakladatel dr. Stanislav Klos knihu Jana Řehounka „Bohumil Hrabal a jeho městečko, kde se (bohužel) nezastavil čas“. Jde o třetí svazek „hrabalovské“ ediční řady - první byl Hrabalův „Historický a poetický průvodce“ (Nymburk, 1995) a druhý jeho dosud nevydaný text „Já si vzpomínám jen a jen na slunečné dny“ (Nymburk, 1998).

Knížka Jana Řehounka se snaží zmapovat Hrabalův život v přímém vztahu k Nymburku, k lidem, kteří zde žili, k pivovaru. Autor sestavuje jednotlivé životní

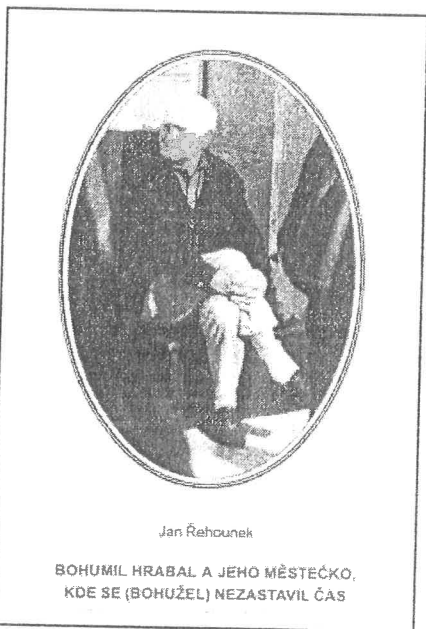
epizody do jakési mozaiky, nebo spíše vitráže prosvětlené sluncem krásného citového vztahu k městečku, v němž podle Bohumila Hrabala se zastavil, ale jak tvrdí, či spíše lituje Jan Řehounek, nezastavil čas. Ona láska vyvěrá z úryvků textů pojednávajících o Nymburce, které vybral Řehounek z Hrabalových knížek, ale i ze způsobu, jakým je velmi citlivě klade mezi životopisná fakta. A právě tato metoda „montáže“ umožnila Janu Řehounekovi v maximální míře poodhalit onen nádherný vztah Bohumila Hrabala k Nymburku, z něhož pramenila neopakovatelná poetika především Postřižin, Krasosmutnění, Harlekýnových miliónů, ale i dalších práz.

„S blížícím se vydáním knížky slyším od různých lidí narážky, že si hraju na „hrabalologa“, že se chci na Hrabalově jménu přizpůsobit. Takové řeči mi sice vadí, ale nechávám je bez povšimnutí. Je mi jasné, že proti závistníkům není obrana. Stačí mi moje čisté svědomí. Nevadí mi ani, jestli mě kritika „rozseká do buřtů“, jak už některé zlé jazyky trouší. Nepsal jsem ten text kvůli

kritikům, ale proto, že jsem cítil povinnost splatit alespoň kousíček dluhu, který má Nymburk, moje město Nymburk, ke spisovatelům, jenž pro něj udělali snad nejvíc ze všech jeho obyvatel. Nedělám si ambice na literární věhlas, vedle tak velkého spisovatele, Člověka s velkým Č, by to byla nehorázná drzost. Bylo mi jen vždycky nesmírně líto, že ve všech životopisech Bohumila Hrabala se zpravidla objevuje jen jedna věta v různých modifikacích: Mládí prožil v Nymburce. Na to, že Nymburk patřil k největším inspiračním zdrojům autorova díla, je to žalostně málo. To byl hlavní důvod, proč jsem se pokusil sestavit biografii Bohumila Hrabala v konkrétním vztahu k Nymburku,“ vyznává se Jan Řehounek. „Ostatně pan Hrabal o mém úmyslu věděl a měl jsem s ním dohodu, jak píšou v předmluvě své knížky, že „to skoukne“. Bohužel, už to nebylo možné. Tím spíše se cítím zavázán, a proto předkládám knížku k laskavému posouzení čtenářům. Jen oni mohou vyslovit ortel nad mým nesmělým pokusem,“ dodává.

PhDr. Jaroslav Rejmond

Jan Řehounek: Bohumil Hrabal a jeho městečko, kde se (bohužel) nezastavil čas, Nakladatel dr. Stanislav Klos, Nymburk, 1998, náklad 1 000 výtisků.

Jan Řehounek

BOHUMIL HRABAL A JEHO MĚSTEČKO, KDE SE (BOHUŽEL) NEZASTAVIL ČAS

PREMIÉRA V DIVADLE POD PALMOVKOU

Filmový dokument o neobjasněné smrti

Ve středu 30. září se v hledišti pražského Divadla pod Palmovkou sešla velmi zajímavá různorodá společnost - umělci, literáti, bohémové, chlapi z libeňských hospod, studenti... Všechny však spojovala láska a obdiv k jednomu člověku. Konala se zde, pro divadlo zcela netypicky, slavnostní premiéra dokumentárního filmu, který o Bohumilu Hrabalovi natočila pro televizní cyklus Nevyjasněná úmrtí režisérka Olga Sommerová.

Již v předsálí dostali diváci do rukou dopis, jímž Tomáš Mazal oslovoval nejen je, ale především režisérku filmu, a ve kterém, v několika větách, naprosto přesně vyslovil to, co všichni diváci cítili po skončení projekce: „...bezmála hodinový snímek o spisovateli Bohumilu Hrabalovi jsem od jeho natočení počátkem letošního roku shlédli již několikrát, ale vždycky jsem byl, tak jako poprvé, zasažen, k pláči dojet, jak křečce a něžně lze vykreslit citlivou duši člověka s otiskem palce božího - Bohumila Hrabala.“

Režisérka předložila divákovi s úžasným citem sestavenou mozaiku autentických záběrů Mistra, obrázků míst, která miloval, a to včetně Nymburka a jeho pivovaru, několika scén z filmových Postřižin a vzpomínek jeho přátel, např. Josefa Zumra, Oldřicha Hamera, Marie Vodičkové, Milana Albicha, Jiřího Tmky, Tomáše Mazala, Ivy Hüttnerové, Františka Dvořá-

ka, Milana Jankoviče, Ivo Krobota, Václava Kadlece... O spolupráci s autorem literárních předloh svých filmů, a to včetně těch ozdobných Oscarem, vyprávěl například režisér Jiří Menzel: „Dělal jsem hodně Hrabala, protože nebylo nic lepšího,“ prohlásil. Jiný z oslovených pak pronesl větu, která osobnost Bohumila Hrabala charakterizuje natolik přesně, že není co dodat: „Byl to dobrý člověk. Nevím, jestli se o člověku dá říci víc.“ Tomáš Mazal se ve svém dopise vyjád-

řil obšírněji: „...Olga Sommerová svým dokumentem nás propojenými okénky zmrazeného času filmu, času již minulého, ale přesto rozpohybovaného, jistou transcendentální melancholií, táhne nejen do nebes, ale současně až na dno křehké duše spisovatele Bohumila Hrabala.“

Tak jako život vždy míří ke smrti, odvíjí se i dějová linka dokumentárního filmu.

Režisérka Olga Sommerová na snímku J. Řehounka.

mu. Tím spíše, že se pokouší dopátrat skutečných okolností spisovatelovy smrti. Konec však zůstává otevřený.

„Vždycky mě zajímal spíše život, ale smrt Bohumila Hrabala je natolik smutná a rozporuplná, že jsem neodolala pokušení se přiblížit. Proto je i film smutný,“ řekla režisérka Olga Sommerová.

Jan Řehounek

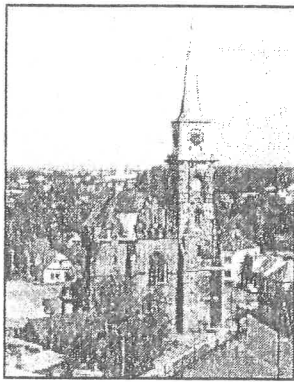
Zakládající členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

MĚSTO NYMBURK

Město Nymburk bylo založeno ve 13. století českým králem Přemyslem Otakarem II., který zde usadil dominikánský řád a povolal německé a holandské kolonisty, kteří postavili nejvýznamnější budovy včetně monumentálního chrámu a oběhnutí ho dvojitým pásem hradeb. Ti mu dali také první jméno Neumburg.

Již nedlouho po svém založení se Nymburk stal jedním z nejvýznamnějších měst českého království. Jeho věhlas však pohasl po Třicetileté válce, když byl v letech 1631 a 1634 opakovaně pobořen a vypálen. Novým impulsem k rozvoji se stalo až vybudování železnice v roce 1870.

Dnešní Nymburk může návštěvníkovi nabídnout obdivu-

hodné historické památky, romantická zákoutí starého města, krásné přírodní partie kolem Labe, ale i pohostinnost svých obyvatel, rozvíjející se služby a moderní obchodní síť, turistický servis s ubytováním a stravováním středoevropského standardu, bohatou kulturní a sportovní činností.

Vítejte v královském městě Nymburce!

Městská knihovna Nymburk

Palackého 1749, telefon/fax: 0325/512723

Poskytujeme tyto služby:

- oddělení pro dospělé, pro mládež, čítárna
- Literární kabinet Bohumila Hrabala
- studovna, informační středisko
- půjčovna CD, inzerce, kopírování
- výstavní prostor

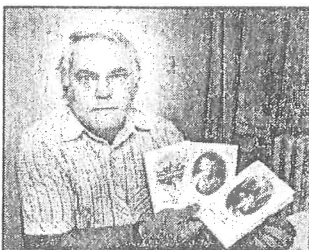
Půjčovní doba: po, út, čt, pá 9.00 - 17.00 hod.
středa 9.00 - 11.00 čítárna

POSTŘIŽIŇSKÉ PIVO

PIVOVAR NYMBURK

Pražská 581, 288 25 NYMBURK • telefon 0325/514581-3, telefon/fax 0325/512077

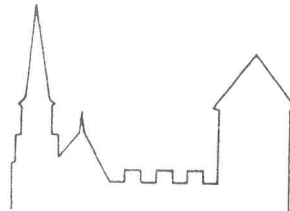
Dr. Stanislav Klos
nakladatel

Vítán je každý!

Společnost přátel starého Nymburka zve do svého středu všechny zájemce o historii i současnost královského města Nymburka a jeho okolí.

Kontaktní telefon:
0603/238523 - Jan Řehounek,
0325/512111 - Jiří Černý.

Společnost přátel starého Nymburka

Ladislav Kutík
starosta města Nymburka

Městské kulturní středisko

Tyršova 3, 288 02 Nymburk

Kulturní dům

Tyršova 3

Tel.: 0325/513785, 512123

Fax: 0325/512473

Hálkovo městské divadlo

Tyršova 5

Tel.: 0325/512253

- kulturní pořady
- pronájem sálů (plesy, konference, svatby, školení včetně občerstvení)
- výlep plakátů
- kurzy

Vlastivědné muzeum Nymburk

Tyršova 174,

telefon 0325/512473

- stálá expozice železnice
- od 1. ledna 1999 stálá historická expozice
- tematické výstavy

Otevřeno: denně od 9 do 16 hod. mimo pondělí a soboty.

Polabské listy

Český nezávislý týdeník

Nám. Přemyslovců 171

288 00 Nymburk

tel. 0325/51 52 81

tel./fax 0325/51 20 87

DO KAŽDÉ RODINY ČESKÉ NOVINY!

Nulté číslo zpravodaje Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel vydala Městská knihovna v Nymburce u příležitosti ustavujícího shromáždění Klubu čtenářů Bohumila Hrabala 21. listopadu 1998.

Vydavatelský servis zajistila redakce týdeníku Polabské listy, redakčně připravil Jan Řehounek, grafická úprava a sazba Vladimír Kvíz a Vlastimil Černý. Výtvarný motiv Jaroslava Kolářova.

Výtiskla Tiskárna Blecha Nymburk. Vydáno v nákladu 500 ks.

Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč.

